

Rekommandation 20/2024
Forslag A 1990/PRE
Behandles af Præsidiets

Betænkning over svar på REK 20/2024 Nordisk forsvars- og sikkerhedspolitik, (A 1990/PRE)

Præsidiets foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 20/2024 til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår nordisk forsvars- og sikkerhedspolitik.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler de nordiske regeringer

at opnevne en nordisk forsvars- og sikkerhedskommission der også parlamentarikere fra alle de nordiske landene inngår

Svar fra de nordiske regeringer

Inledningsvis kan konstateres at det nordiska försvarssamarbetet är djupare än någonsin. De nordiska länderna har sedan 2009 ett välfungerande försvarssamarbete inom ramen för NORDEFECO (Nordic Defence Cooperation). Samarbetet fördjupas nu med utgångspunkt i Vision 2030, ländernas gemensamma långtidsvision för NORDEFECO som antogs av försvarsministrarna under våren 2024. Den nya inriktningen möjliggörs av att alla nordiska länder nu är medlemmar av NATO. Vision 2030 innehåller ambitiösa nya målsättningar om att stärka det nordiska försvarssamarbetet på åtta olika områden fram till slutet av årtiondet:

- Strategisk dialog och strategiska överläggningar om aktuella frågor och säkerhetsläget.
- Förmåga att genomföra och leda multinationella gemensamma operationer.
- Världlandsstöd och logistikstöd för att möjliggöra gemensamma operationer.
- Militär rörlighet till, mellan och genom de nordiska länderna.
- Förmågor, utifrån strategiska och operativa krav.
- Försvarsmaterielsamarbete för ökad utbytbarhet.
- Militär försörjningsberedskap för ökad motståndskraft.

- Totalförsvar för att säkra adekvat stöd från alla delar av samhället till försvarssektorn.

I NORDEFECO pågår ett intensivt arbete på både policy och på militär nivå för att implementera den nya visionen. Det handlar om att lösa konkreta och komplexa frågor samt att undanröja hinder. Det operativa samarbetet utgör kärnan i det nordiska militära samarbetet, som syftar till att stödja NATO:s avskräckning och försvar.

Även om försvars- och säkerhetspolitik inte nämns uttryckligen i Helsingforsavtalet och inte ingår i Nordiska ministerrådets mandat, informeras Nordiska rådet regelbundet om arbetet i NORDEFECO. Vid Nordiska rådets årliga session redogör NORDEFECO-ordförandelandet för arbetet inom det nordiska försvarssamarbetet. Informationsutbytet syns även i Nordiska rådets rundabordsmöte med NORDEFECO-ordförandeskapet och försvarsutskotten, vilket bidrar till en gemensam lägesbild om det nordiska försvarssamarbetet, som även beskrivits i presidieförslaget. Vidare informeras de nationella parlamenten regelbundet om NORDEFECO-relaterade frågor.

Den parlamentariska kopplingen mellan NORDEFECO och Nordiska rådet bedöms därmed vara tillräcklig, både på nordisk och på nationell nivå. De vedertagna rutinerna för informationsutbyte om NORDEFECO är tydliga och väletablerade. Skapandet av överlappande mandat och beslutsprocesser bör i möjligaste mån undvikas.

Därmed understöds inte en ny kommission. Samtidigt kan konstateras att det existerande informationsutbytet delvis uppfyller Nordiska rådets rekommendation, även om rekommendationen om etablerandet av en ny kommission inte kan tillmötesgå i föreslagen form.

De nordiska regeringarna anser härmed att rekommendationen inte är uppfylld

Presidiets synpunkter

Nordisk råd har de seneste tiårene vært en pådriver for et sterkere nordisk samarbeid innenfor utenriks-, forsvars- og sikkerhetspolitikk inkludert totalforsvar/sivil beredskap. Rådet har kommet med en rekke rekommandasjoner og strategier på området samt løftet tematikken ved atskillige sesjoner, temasesjoner og andre møter og konferanser.

Presidiet verdsetter derfor de nordiske regjeringenes visjon 2030 om å styrke det nordiske forsvarssamarbeidet, og de konkrete innsatser som allerede er iverksatt. Presidiet setter også pris på forsvarsministrenes årlige redegjørelse på Nordisk råds sesjon, og det årlige rundebordsmøtet med NORDEFECO-formannskapet.

Presidiet vil dog understreke betydningen av å styrke den fellesnordiske parlamentariske forankringen ytterligere. Ikke minst sett i lys av at vi befinner oss i en helt ny sikkerhetspolitisk tid, ref. også Nordisk råds internasjonale strategi¹. Parlamentarikere er bindeleddet til befolkningen, og det er avgjørende for våre lands sikkerhet at vi sikrer en bredest mulig forsvars- og sikkerhetspolitisk forankring og forståelse. En nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon med parlamentarisk inndragelse vil kunne bidra til nettopp dette.

Det er gledelig at Jens Stoltenberg har fått i oppdrag å skrive rapport om sikkerhets- og forsvarssamarbeid i Norden og Baltikum². Dette erstatter naturligvis ikke en nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon med parlamentarisk inndragelse, men en slik type rapport vil kunne gi viktige innspill til kommisjonen.

Presidiet ser frem til en konstruktiv politisk dialog med de nordiske forsvarsministrene om opprettelsen av en nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon med parlamentarisk inndragelse fra alle de nordiske landene.

København, den 25. februar 2025

Heléne Björklund (S)

Dagbjört Hákonardóttir (Sf.)

Henrik Møller (S)

Kim Berg (sd)

Halla Brund Logadóttir (FSF)

Heidi Greni (Sp)

Jouni Ovaska (cent)

Lars-Christian Brask (LA)

Maria Stockhaus (M)

Bryndís Haraldsdóttir (Sj.)

Helge Orten (H)

Kathy Lie (SV)

Lorena Delgado Varas (V)

Angelika Bengtsson (SD)

¹ <https://www.norden.org/da/node/79705>

² <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/stoltenberg-skal-skrive-rapport-om-sikkerhets-og-forsvarssamarbeid-i-norden-og-baltikum/id3081569/>